

השפעת „דיגוסיל“ על ההתעכלות ומאזן החנקן בעגלים

הניסוי בוצע בשני שלבים:
 א. קביעת ההתעכלות של השחת;
 ב. קביעת ההתעכלות של המזון הנבחן אגב החסרת כמות השחת הנעכלת.
 משך תקופת הניסוי היה 44 יום וכלל שתי תקופות הכנה בנות 12 יום כל אחת ושתי תקופות איסוף בנות 10 ימים כל אחת. המזון הוגש פעמיים ביום, ובכמות שתאפשר צריכה חופשית. שוקתות אוטומטיות סיפקו מים בכל עת. בטבלה 1 מובא ההרכב החימי של המזונות.

בוצע ניסיון עיכול שמטרתו היתה לבחון את השפעת ה„דיגוסיל“ על ההתעכלות ומאזן החנקן בעגלים. התערובת המכילה „דיגוסיל“ הושוותה עם תערובת פיטום עגלים. בכל אחד משני הטיפולים הועמדו שני עגלים פריזיים-ישראלים אשר שקלו כל אחד כ-200 ק"ג.

במשך תקופת הניסוי הוחזקו העגלים בתאי עיכול אשר איפשרו איסוף כמותי של הצפיעים ושל השתן.

טבלה 1. ההרכב החימי של התערובות והשחת (באחוזים)
 (לפי המח' לתזונת בע"ח — רחובות)

פרטים	מים	חלבון	שומן	תאית	אבר	חמח"ח
תערובת דיגוסיל	11.2	11.7	2.8	4.7	8.5	61.1
תערובת ביקורת	11.2	10.8	2.9	5.1	7.4	62.6
שחת	11.7	11.4	2.0	32.2	8.5	34.2

האיסוף אוחדו הדגמים היומיים. דגמים תקור פתיים נשלחו למעבדה לבדיקה חימית. חושבו מקדמי ההתעכלות של המרכיבים החימיים השור נים ומאזן החנקן של כל עגל בכל טיפול.

במשך תקופת האיסוף נאספו הצפיעים והשתן כל 24 שעות. בכל יום נלקחו דגמים של צפיעים אשר יובשו במשך 24 שעות ושל שתן שנאסף מעל כמות של 50 סמ"ק חומצה מלחית מרוכזת. כמו כן נלקחו דגמים של מזון. בתום תקופת

טבלה 2. מקדמי ההתעכלות המאומדנים של המרכיבים (באחוזים)

	חומר יבש	חלבון כללי	שומן	תאית	חמח"ח	ס"ה חומר אורגאני
תערובת דיגוסיל	58.8	58.4	70.0	14.0	67.5	62.9
תערובת ביקורת	59.4	53.2	55.7	4.4	71.9	64.4

טבלה 3. מאזן החנקן ואמות-מידה שונות בניצול חלבון

המודד	הטיפול	ת. דיגוסול	ת. בקרת
חנקן במזון	(גר/יום)	106.6	92.1
חנקן בצפיעים	"	52.0	47.6
חנקן בשתן	"	26.1	32.4
מאזן חנקן	"	28.5	12.1
ערך ביולוגי טומאס-מיצ'אל		75.5	62.2
חנקן בצפיעים $\times 100$			
חומר יבש במנה		1.01	0.98

ייתכן והשיעור הנמוך של מקדמי העיכול של התאית בשתי התערובות נגרם ע"י תוספת השחת למזון המרוכז במנת העגלים. השחת שהאבסה (בקה"דגן, סוג ב') היתה עשירה מאוד בתאית. וייתכן שהכללתה במנה השפיעה על התעכלות המנה היסודית ועל כך על התעכ"לות התאית שבמזון המרוכז.

מן הנתונים בטבלה 3 ניתן להסיק שתוספת הדיגוסול שיפרה את מאזן החנקן ואת הערך הביולוגי של החלבון.

יציבות היחס בין כמות החנקן בצפיעים לחומר היבש במנה מעיד על העיכול התקין של החלבון בתערובת המכילה דיגוסול.

במשך הניסוי לא היו כל תופעות שליליות עקב האבסת התערובת הכוללת דיגוסול.

ד"ר דוד לוי, צבי הולצר

מכון וולקני, תחנת ניסיונות איזורית נוהדיר

התוצאות מראות יתרון לדיגוסול בהעלאת התעכלותו של החלבון ב-5.2%, של השומן ב-14.3% ושל התאית ב-9.6% בתערובת. התעכ"לות החמ"ח שבתערובת הביקורת היתה גבוהה ב-4.4%.

תוצאה זו מראה שהתעכלות כלל החומר האורגני שבתערובת הביקורת עולה ב-1.5% על התערובת עם דיגוסול.

פגישת וועדת הבוקרים האזורית

(29 מחים -- 5.2.70)

בים הכלכליים מסתבר כי ענף פיטום העגלים הוא ברווחיות טובה, בהשוואה לשיטת ההזנה לפי יחידת מזון. מתקבל על הדעת שעם הנהגת השיטה החדשה אפשר יהיה לקבל מאותה כמות של מזון 30-40 ק"ג יותר משקל חי תוך תקופה קצרה בחודש.

העגלים מטופלים בהורמונים מ"החקלאית" אולם לא ניכר הבדל בהתנהגות לעומת אלה שלא טופלו. נראה שעליית המשקל עם הירמון, הינה טובה יותר.

ג. מזר מקב' יבנה מסר את הפרטים הבאים על פיטום העגלים במשקם:

תוספת המשקל נעה בהזנה קונבנציונאלית באותם גבולות. דהיינו — קרוב ל-1200 גר' ליום. עד הגיל של 7 חודשים — מזון ללא קיצוב, התערובת — מקומית. החל מגיל 7 חודשים — 5 ק"ג ליום, והמאקסימום הוא 7 ק"ג.

הפגישה נפתחה בסיור בדיר העגלים והוק' דשה לנושא: פיטום עגלים.

הח' מושיקו הסביר את השיטה הנהוגה בפל"מחים בפיטום העגלים, שעיקרה — חישוב ההזנה לפי שיטת האנרגיה נטו, כאשר המנה מורכבת מ-80% מזון מרוכז ו-20% שחת. הממוצע בעל"יית המשקל, שהסתכמה במשך השנתיים האחרונות, היה כ-1240 גר' ליום.

בשנים האחרונות היו עליות וירידות דראס"טיות בעליית המשקל. אמנם הממוצע לא השת"נה, אולם התנודות היו גדולות מאוד — בסבי"בות 1 ק"ג ליום ועד 1.5 ק"ג. הממוצע של נצי"לות המזון הוא 5½-5¼ יחידות מזון לק"ג משקל חי. המנה הגדושה ביותר מורכבת מ-10½-10 ק"ג מזון מרוכז ו-2½ ק"ג שחת. העגלים שהגיעו למשקל גבוה, בסביבות 550 ק"ג, קיבלו גם סיווג יותר טוב. מתוך החישר